

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ ΚΥΡΙΑΚΗ Β' ΜΑΤΘΑΙΟΥ (22/6/2014)

Η ερμηνεία του Συμβόλου της Πίστεως (42) «εις...καθολικήν...Εκκλησίαν» - Η καθολικότητα της Εκκλησίας

Συνεχίζουμε την ερμηνευτική προσέγγιση του Συμβόλου της Πίστεως, αγαπητοί μου, και έχοντας αναλύσει τα δύο πρώτα χαρακτηριστικά ιδιώματα της Εκκλησίας, την μοναδικότητα και την αγιότητα, προχωρούμε στο τρίτο, την καθολικότητα. Επί του ζητήματος αυτού καλόν είναι να επισημάνουμε τρία σημεία:

Α. Η Εκκλησία μας είναι «καθολική» καθώς εκπληρώνει διαρκώς στο χρόνο την προτροπή του Ιδρυτού της Ιησού Χριστού προς τους Μαθητές: *πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τα έθνη...*¹ Είναι καθολική, γιατί ο Χριστός και η διδασκαλία Του δεν περιορίζονται σε συγκεκριμένους τόπους και χρόνους, ούτε αφορούν κάποιους μόνο λαούς ή πολιτισμούς. Έχουν διαχρονικό περιεχόμενο και παγκόσμια - καθολική αποστολή, αφορούν σύνολο το ανθρώπινο γένος και όλους τους πολιτισμούς. Αυτό σημαίνει ότι η Εκκλησία αδικείται και θίγεται οντολογικά, όταν εκπίπτει σε κοινότητα τοπικού ή εθνικού χαρακτήρα, υπακούοντας σε εθνικιστικού τύπου εφήμερες σκοπιμότητες², καθώς έτσι απογυμνώνεται από την παγκοσμιότητα - καθολικότητά της. Όμως, ο Χριστός καλεί *πορευθέντες εις τον κόσμον άπαντα κηρύξατε το ευαγγέλιον πάση τη κτίσει*³ και καθόλη τη διάρκεια της ιστορίας η Εκκλησία απαντά *πάσα η γη προσκυνησάτωσάν σοι και ψαλάτωσάν σοι*⁴.

Β. Την ίδια στιγμή η Εκκλησία μας παραμένει «καθολική» και σε κάθε τοπική εκφορά της (Εκκλησία Κων/λεως, Ελλάδος, Ρωσίας, Κύπρου, Σερβίας, Αλεξανδρείας κ.ο.κ.), με αυστηρή προϋπόθεση την διατήρηση της μοναδικότητάς της, ως προς την πίστη, την Λατρεία και τη διοίκηση. «Ακριβώς αυτός ο κατά βάθος ολοκληρωτισμός της πίστεως, η ακέραιη συμμετοχή στην αλήθεια, γίνεται αρχή ζωής οποιασδήποτε τοπικής Εκκλησίας και την κάνει το όλον, το παντού και πάντοτε ίδιο με την καθολική ουσία...»⁵, αφού, κατά τον Άγιο Ιγνάτιο τον Θεοφόρο, «όπου βρίσκεται ο Χριστός εκεί υπάρχει η καθολική Εκκλησία»⁶.

Στο πλαίσιο αυτό είναι λάθος να αποδίδεται στους Ρωμαιοκαθολικούς η έννοια της «Καθολικής» Εκκλησίας, αφού η Δυτική Εκκλησία έχει αλλάξει σε πολλά σημεία την ενιαία πίστη, την

¹ Ματθ. 28,19

² βλ. σχισματική «Εκκλησία» των Σκοπίων

³ Μάρκ. 16,15

⁴ Ψαλμ. 65,4

⁵ Π. Ευδοκίμοφ, «Ορθοδοξία», σελ. 214

⁶ Επιστολή στην Εκκλησία της Σμύρνης, 8,2

κοινή Λατρεία και την διοίκηση. Με τον τρόπο αυτό έχασε την μυστηριακή ενότητα και κοινωνία με την «μία, αγία, καθολική και αποστολική» Εκκλησία του Χριστού, ιδιώματα που παραμένουν αναλλοίωτα μόνο στην Ορθόδοξη Εκκλησία.

Γ. Η Εκκλησία μας είναι «καθολική», γιατί αγκαλιάζει ολόκληρο τον άνθρωπο και φροντίζει αγιαστικά σύνολη την ανθρώπινη φύση και στην σωματική και στην πνευματική της διάσταση. «Η διδασκαλία του Χριστού αποτελεί ένα οργανικό όλον, πράγμα που σημαίνει πως τα περικλείει όλα, πως παίρνει στους κόλπους της όλη τη ζωή του ανθρώπου, πως απαντά σε όλα του τα ερωτήματα, πως απευθύνεται σε όλη τη ζωή»⁷.

Στη λογική ακριβώς αυτή η Εκκλησία εργάζεται για την σωτηρία της ανθρώπινης ψυχής, με το απaráμιλλο πνευματικό της έργο και ταυτόχρονα φροντίζει για την θεραπεία των κοινωνικών προβλημάτων, για την αντιμετώπιση των καθημερινών αναγκών των ανθρώπων, διακονώντας στον στίβο της κοινωνική πρόνοιας και προσφοράς. Οι δύο αυτές εκφάνσεις της διακονίας της στον κόσμο αποδεικνύουν ότι είναι «καθολική», δηλ. αντιλαμβάνεται και διακονεί καθολικά το ανθρώπινο πρόσωπο.

Δ. Η Εκκλησία μας, τέλος, είναι «καθολική», γιατί περιλαμβάνει και το στρατευμένο στον κόσμο κομμάτι της, τα ζώντα μέλη Της και το θριαμβεύσαν τμήμα της, τους κεκοιμημένους αδελφούς μας, που έζησαν στους κόλπους Της σε παρελθούσες εποχές. Γι' αυτό και στη Θεία Λατρεία η Εκκλησία μας καθημερινά προσεύχεται για την ανάπαυση των κεκοιμημένων μελών Της και τελεί τις διατεταγμένες επιμνημόσυνες δεήσεις Της, δείχνοντας, με τον τρόπο αυτό, ότι τους θεωρεί αναπόσπαστο μέρος Της, το οποίο ήδη γεύεται των αγαθών της Βασιλείας του Θεού.

Οφείλουμε, λοιπόν, να έχουμε συνείδηση, αδελφοί μου της καθολικότητας της Εκκλησίας. Να γνωρίζουμε δηλ. ότι είμαστε μέλη της καθολικής, ανά τον κόσμο, Εκκλησίας του Χριστού, η οποία συνεχίζει την πορεία Της στην ιστορία, πορευόμενη στον κόσμο, κατά το θέλημα του Χριστού. ΑΜΗΝ!

Αρχιμ. Ε.Ο.

---

⁷ π. Αλέξανδρος Σμέμαν, «Πιστεύω», σελ. 148